

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, kedd 1912. augusztus 27.

191. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 403.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Az új Tripolisz.

A Stefani-ügynökség a napokban részletes jelentést tett közzé azokról a gazdasági és kulturális intézményekről, amelyeket a hódító Itália Tripoliszban a tavalyi megszállás óta létesített. Akármint vélekedünk is az olaszok északafrikai hadjárataról, el kell ismernünk, hogy ez a háboru Tripolisznak és az odavaló kiviteli kereskedelemnek nagy előnyöket fog biztosítani. Ime, egy esztendő hasznos munkája:

Az első és legfontosabb teendő Tripolisz városában az egészségügynek szilárd alapokra való fektetése volt. Közvetlenül az olaszok partraszállása után kolerajárvány tört ki Tripoliszban, amelynek csak a legközelebbi egészségügyi intézkedésekkel sikerült gátat vetni. Az egészségügyi rendezése Basile egészségügyi főfelügyelő műve, aki először a városnak jó ivóvízzel való ellátásáról gondoskodott, valamint a tömeglakások megszüntetését célzó üdvös intézkedéseket tett. Legközelebb nagy városi gőzmosodát és nyilvános mosómedencéket állítanak fel. Azonkívül több új kórházat és rendelőintézetet is rendeztek már be Tripoliszban.

A városi jóléti intézmények közül, amelyekről az olasz okupáció előtt jóformán szó sem lehetett, a már említett egészségügyi intézmények közül a következők a fontosabbak: az utcák világítása, az élelmiszervásárok szabályozása, egy ideiglenes vágóhid építése, kenyérgyár napi 25.000 kilogramm

termeléssel és az utcák elnevezése és házszámozása arab és olasz nyelven. Jó bérkei- és városi automobilközlekedés berendezése most folyik.

Az iskolákat az okkupáció első idejében természetesen bezárták. Mihelyest azonban a rend csak valamelyest is helyreállott, az olasz hatóságok törekvése odairányult, hogy az iskolák mielőbb újból megnyíljanak, ami még januárban meg is történt. Egy külön bizottság most az iskolaügy végleges rendezésének kérdésével foglalkozik.

Ami a közmunkákat illeti, ebben a tekintetben az olasz kormánny óriási produktumot. Az első és legfontosabb munka a buelianai kutak és a régi vízvezetékek rendbehozása volt. A vízvezeték kétgyűjtőmedencével és két új gőzszivattyúval látták el és azonkívül ötven új kutat ástak. Jelenleg két újabb nagy gyűjtőmedence és egy nagy víztisztító telep építésén dolgoznak. Egy másik fontos közmunka a kikötő átépítése, ami Luiggi mérnök tervei szerint történik a legmodernebb követelményeknek megfelelően. A tripoliszi—ainzarai vasuti vonalat, amely 12 kilométer hosszú, üzembe helyezték. A tripolisz—tadszarái és a tripolisz—gargaresi vonalak szintén a befejezéshez közelednek és legközelebb megkezdik rajtuk az üzemeltetést. Arra nézve is történtek intézkedések, hogy a Mlad-i Medzsenin-folyó áradás esetén ne veszélyeztesse a várost. A révhivatalt és vámhivatalt teljesen újjá szervezték.

A monopóliumoknak, nevezetesen a só- és dohányárusítás, valamint a posta- és táv-

írda monopóliumának kezelése a legnagyobb rendben folyik. Jelenleg a syrakuzai—tripoliszi tengeralatti kábel lefektetésén dolgoznak, amelyet már szintén a közel jövőben fognak átadni a forgalomnak.

Egy bizottság, mely a kereskedelmi és földművelési miniszteriumnak van alárendelve, az olaszok tevékenységének idevágó ágazataira vonatkozó kérdések tanulmányozásával foglalkozik és adatokat meganyagot nyújt azoknak az olaszoknak az érdekében, akik Tripoliszban földművelést, ipart, vagy kereskedelmet akarnak folytatni. Egy külön bizottság foglalkozott a talaj termésvizszoynainak a tanulmányozásával és annak megállapításával, hogy a gazdálkodás milyen gazdasági növényekkel volna leggazdaságosabb? Egy iroda, melyet a bizottság berendezet az érdeklődőknek, ingyen ad felvilágosítást az említett kutatások eredményéről. Alakulóban van egy kereskedelmi tanács is, amely európai és benszülött kereskedőkből fog állani és alapját képezi egy jövőbeni kereskedelmi kamarának.

Mind ezek az intézmények bennünket is közelről érdekelhetnek, mert hiszen Tripoliszban mi is üzleti összeköttetésben állunk és ha csakugyan sikerül rövidesen megkötöni az olasz-török békét, a pusztító háboru nyomán friss gazdasági élet fog pezsdülni a magyar külkereskedelem számára is az északafrikai partokon.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körüli felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

A „Tengerpart” társaja.

Az oceángőzösök gyorsasága.

Egész a múlt század hetvenes éveitől a régi viharok uralták a tengereket és a gőzösök száma aránylag még csak igen eseményes volt. A hetvenes évek közepe felől azonban a gőzösök száma rohamosan kezdett emelkedni, mert megkezdődött Európából Amerikába a nagy népvándorlás, melynek következtében az ottani felmerült az a kívánság, hogy a hajók oly gyorsan és rendszeresen tegyék meg az utat az Atlanti-Oceánon mint a vonatok a kontinensen. Ettől az időszaktól kezdődik tehát a személyszállító gőzösök korszaka és azok gyorsaságának a növelése.

Ebben az irányban az utóbbi, az igaz ugyan, hogy csak egy példával, a liverpooli angol Guion Line volt, mely 1878-ban szolgálta az állította Newyork és Liverpool között a mindenkori idők első gőzösét, az Arizonát. Nagy feltűnést keltett ennek a gőzösnek a megjelenése az Oceánon, mert a hajó az addig általános 8—11 mérföld helyett 17 mérföldet futott óránkint.

Nem tartott azonban sokáig a Guion Line dicsősége, mert a rohamosan fejlődő brémai Norddeutscher Lloyd gyors egymásutánban tízenegyszer még modernebb és gyorsabb gőzöst épített. Ezek a gőzösök névszerint az Elbe, Eider, Fulda, Werra, Ems,

Saale, Aler, Trave, Spree, Havel és Lahn voltak hosszabb ideig a világ legnagyobb és leggyorsabb gőzösei és ezekkel a 7500 tonnás és 17—19 és fél mérföldes hajókkal alapította meg a Norddeutscher hírnevét és vált rövid időn belül a világ legelső személyszállító hajózási vállalatává. Ezek a hajók a 3554 tengeri mérföld hosszú utat Bremen-haven és Newyork között már 8—9 nap alatt tették meg. Ezek közül a hajók közül már egy sínesen meg, többnek közülük érdekes a sorsa. Így pl. az Elbe 1895-ben összejött az angolok sorsában a Crathie angol szénszállító gőzössel és egy pár perc alatt elsüllyedt 375 lélekkel fedélzetén. A Saale Hobokenben legett és több mint 200 lélek szenvedett rajta tüzhaltat. A Fulda Liverpoolban jó magammal a fedélzetén gerincét törte a dockban és ócska vasnak adódott el, a Spree, a későbbi Kaiserin Maria Theresia, az orosz-japán háborúban orosz lobogó alatt a tsu-zi-ma-i tengeri útközben elsüllyedt, a Lahn mint léghajót szállító orosz hajó szintén az orosz-japán háboru alatt pusztult el, a Havel pedig, a legújabb és leggyorsabb mind között, a spanyol-amerikai háborúban Meteor név alatt Cuba partjára zátonyra került és elpusztult.

Közben az angolok is elkezdtek építeni gyorshajókat és így készültek el az Inman, Line City of Rome, City of Paris és City of Newyork 19—21 mérföldes hajói, melyek egyszersmind a világ legelső displa-

varu személyszállító gőzösei is voltak.

Ugyan ebben az időben, de kicsit késve kezdte az angol Cunard is megépíteni gyorsabb típusu hajóit, melynek közül pl. az Etruria, Umbria, Aurania stb. már 18—19 mérföldes hajók voltak. A White Star Line is ekkor építette meg első két gyorsgőzösét, a Teutonic és Majestic gaehoundokat, melynek 10.000 tonna térfogatukkal és 22 mérföldes gyorsaságukkal az akkori idők legnagyobb és leggyorsabb gőzösei voltak. A németek közül most a Hamburg—Amerika Linie terelte maga felé a hajózási körök figyelmét négy nagy gyorsgőzös építése által. Ez a négy gőzös, névszerint a Fürst Bismarck, Augustus Victoria, Normannia és Columbia halomra döntötték már 1889-ben az angolok oceán-rekordjait és magukhoz ragadták hosszú időre a hajózási derby-szalagát, a blue ribbont.

Egész 1893-ig volt a németek birtokában ez a büszke cím, melyet azután át kellett adniuk a Cunardnak, illetve a Campanie és Lucania gőzösöknek. Érdekes különben ennek a négy német gyorsgőzösnek a története és sorsa.

Igy pl. a vállalat már több mint 10 éves Columbia és Normannia gőzösöket adta a spanyol-amerikai háboru kitérőrekor a spanyol kormánynak. A háboru után a Normannia La Turanie név alatt a francia Generale Transatlantique, a Columbia pedig újra a Hamburg—Amerika Linie tulajdonába

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feijárat a susáki hiddal szemben levő lepcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarde-on.)

— József főherceg diskertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 8 órától este 6-ig.

A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— A rizshántológyár, a papírgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— Adomány. Az „Adria” hajóstársaság 110 korona 20 fillért küldött a tengerészkapitányok körének, az özvegyek és árvák segélyalapja javára.

— A kőolajkikötői tűz. Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy a kőolajkikötőben kigyulladt egy vasuti kocsi, melyben naftával telt 50 hordó volt. A kocsi rakományával együtt elpusztult. A tüzesetről utólag a következő részleteket kaptuk: Délután három óra tájban a 377—1018 számú mozdony több kocsit tolatott a petróleumkikötőben. Lausch Mór mozdonyvezető egyszerre észre vette, hogy a tolatás alatt levő kocsi közül az egyik füstölög, majd lángok esapnak ki belőle. Rögtön vészjelt adott, amire több vasutas sietett elő és elválasztották az égő kocsit a vonattól. A tűzhirre tüstént kivonult a vasuti tűzoltóság, majd a városi tűzoltók jelentek meg s nagy apparátussal kezdték a tűz oltásához. A városi tűzoltók érkezését késleltette az a furcsa körülmény, hogy a déli vasuti sorompót épp az orruk előtt zárták le. A tűzoltók hét percig vártak a sorompó előtt. Összesen 53 hordó petróleum égett el. Az elégett kőolajrakomány 3000 korona értéket képviselt. Ezt valamint a vasuti kocsi elégéséből eredő kárt a Máv. viseli. A tüzet valószínűleg bűnös kezek okozták, mert legalább néhány percig kell lángot tartani a petróleumos hordó alá,

ment át. Az orosz-japán háború alkalmával a Fürst Bismarck és Augustus Victoria gőzöskkel együtt a vállalat eladta most már másodszer a Columbiát is az oroszoknak. Az Augusta Victoria cirkáló lett és Terek név alatt még most is uszik, a másik kettő azonban a tsuzimai ütközetben maradt. 1893—1897-ig volt a két 12.500 tonnás és 28.000 lóerős Campana és Lucania, a kék szalag tulajdonosa, egész addig, míg a mindenféle típus-kényelmi és építési újításban uttörő Norddeutscher Lloyd forgalomba nem hozta a 14.350 tonnás és 28.000 lóerős Kaiser Wilhelm der Grosse gyorsgőzöst, mely első útjában mindjárt verte a Lucania rekordját. Ez a négykéményű hajó már 5 és fél nap alatt tette meg a Southampton és New York közötti utat.

Ettől az időtől kezdődik a németek hegemonája az észak-amerikai utasforgalomban, a Kaiser Wilhelm der Grossen kívül gyors egymásután megépültek a 35.000 lóerős Kaiser Wilhelm II., a 43 lóerős Kronprinz Wilhelm és a 19.503 tonnás és 45.000 lóerős Kronprinzessin Cecilie, melyek már 23 és fél mérföldet futottak és 5 nap 7 óra alatt tették meg a southampton—newyorki utat. 1900-ban a Hamburg—Amerika Linie is megjelent az Océánon Deutschland gyorsgőzössel, mely azután az előbbi négy gőzössel az Océánon legkeresettebb gőzöse lett.

Egész 1907-ig voltak a németek a kék szalag tulajdonosai, melyet azután kényte-

lenek voltak átadni az ebben az évben épült két Cunard-óriásnak. Az angol állam pénzén épült Lusitania és Mauretania már 25 és fél mérföldet futottak és 32.000 tonna tartalmukkal a világ legnagyobb és leggyorsabb gőzösei lettek. Ez a két hajó még ma is a világ legnagyobb gőzöse, sőt 1911-ig a világ legnagyobb gőzösei is voltak, mikor is t. i. az Olympic és majd az idén a szerencsétlen sorsú és rövidéletű Titanic tul nem szárnyalták őket.

A két Cunard gőzös építésével egy oly gyorsasági rekordot értünk el, hogy valószínűleg a hajók gyorsaság szempontjából hosszabb ideig nem fognak fejlődni. Eljutottak a hajózási vállalatok ugyanis ahhoz a határhoz, melyen túl már megszűnt a hajózás jövedelmező lenni és minden ut csak újabb és újabb veszteséget jelentene. Ebből az okból kifolyólag pl. a világ legelső személyszállító hajózási vállalat, a Norddeutscher Lloyd, nem is fejlesztette tovább a gyorsaságot, habár talán éppen ennek az egy vállalatnak lett volna ez lehetséges, mert bebizonyosodott, hogy a német gyorsgőzösek mindig szépen jövedelmeztek, hiszen mindenki tudja, hogy ezeken a hajókon a kabinokat fél évvel az utazás előtt lefoglalják az utasok, hogy csak passage-ot biztosítsanak maguknak.

Sőt a legutolsó 3—4 évben a Lloyd és a Hamburg—Amerika Linie még csökkentették a gyorsaságot, a súlyt főleg arra fe-

hogy a petróleum benne meggyulladjon. A tüztől az Ossoinack-féle hordógyár kerítése is megpörkölődött s a villamos vezeték elolvadt s lezuhant.

— Hajósgépezetek mozgalma. A helybeli hajósgépezetek egyesületének legutóbbi igazgatósági ülésén elhatározták, hogy felszólítják a munkátlan, valamint a hajóstársaságoknál szolgálásban álló, de fizetését keveslő gépezeteket, hogy forduljanak az igazgatósághoz. A gépezetek anyagi helyzetének javítása céljából elhatározták továbbá azt, hogy ezentúl ama gyártelepeken és hajókon, ahol csak egy gépész van alkalmazásban, a gépezetek ne vállaljanak munkát 240 korona fizetésen alul. Ma este az igazgatóság ismét ülést tart, amelyen megjelenik a trieszti „Lega navale” (hajósszövetség) titkára is.

— A Cunard Line terjeszkedése. Liverpoolból írják lapunknak, hogy a Cunard Steamship Company megszerezte a Henderson Brothers által alapított Anchor Line részvényeinek többségét. Az Anchor Line jelenleg 575.000 font tőkével bír és 19 hajója 112.214 tonna tartalmu, melyek üzemből az elmúlt üzletévben 7 és fél százalékos osztalékot sikerült részvényeseinek fizetnie. A vállalat az idén 30 százalékos is fizethetett volna, de az igazgatóság a 262.000 font tisztajövedelemből 153.000 fontot az értékesítési alap és 35.000 fontot a tartalékalap dotálására fordított.

— Abbazia vendégei. A szomszédos Abbazia fürdő- és üdülőhelyet 1912 január 1-től augusztus 21-éig 37.233 fürdővendég és 5091 átutazó, tehát összesen 42.324 idegen kereste fel. Augusztus 15-étől 21-éig 1614 idegen érkezett Abbaziába. Az augusztus 21-én ott üdülők száma 4632 volt.

— Az abbaziai uszóverseny. Tegnap délután folyt le az abbaziai Angiolina-fürdőben az I. Wiener Amateur Schwimmklub ez évi nemzetközi uszóversenye. A verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, mint hogy több jeles olimpiai bajnok szereplésén kívül a W. A. S. K. nagy készülődéseket tett, hogy huszonöt éves fennállása alkalmából minél több tagja kerüljön ki győztesen a nemzetközi küzdelemből. A németek és az osztrákok tekintélyes számban voltak képviselve és a versenyek legtöbb díját ők vitték el. A magyarok közül kevesen indultak de eredményesen küzdöttek s a magyar közönség között nagy lelkesedést keltett, hogy Las Torres elnyerte az 1000 méteres osztrák sós vízi bajnokságot a legkiválóbb német és osztrák uszókkal szemben. A magyar uszók ez alkalommal is szomorú tanulságokat vonhattak le az osztrákok viselkedéséből. Így a

tették, hogy nagy és közepes gyorsaságú, de nyugodtan járó hajókat építsenek. A Lloyd már a 90-es években forgalomba hozott egy ily tulajdonságú típust, melyek közül az első a Barbarossa volt. Ezek a hajók csak 16—17 mérföldet futottak, de oly nyugodtan viselkedtek, a nagy viharokban is, hogy rövid idő alatt az utazóközönség kedvencei lettek. Az utóbbi években ezt a típust fejlesztette a Lloyd és bremerhaveni modellkísérletelő telepén, melyhez hasonló a világon nincsen, annyira tökéletesítették, hogy ma pl. az új Berlin, a 25.570 tonnás George Washington, stb. a világ legtökéletesebb és legkényelmesebb hajói.

A Hamburg—Amerika Linie is utánozta brémai szomszédját és a „P” gőzösk után vízrebocsátotta a 22.000 tonnás Amerika és a 24.500 tonnás Kaiserin Augusta Victoria 19 mérföldes félgyorsgőzösköket. A két német vállalat példáját követték azután az összes hajózási nemzetek és amerre csak utazunk, már találkozunk ezekkel a széles, magas, felülépitményes és kitünő kényelmes berendezésű hajókkal, melyeknek megvan az a főtulajdonságuk is, hogy igen gazdaságosak, mert a fődélzet alatti üregek csak áruszállításra szolgálnak.

A közel jövőben már nem is fognak rekordtörőhajók épülni, már azért sem, mert az utazóközönségnek a mai kényelmes és pazar berendezés mellett teljesen mindegy, ha öt és fél vagy hat napig tart az út.

főverseny az 1000 méteres osztrák sós vízi bajnokság nyertője részére jelentéktelen tárgyat, egy ezüst szivardobozt tüztek ki díjul, mert tudták előre, hogy Las-Torres lesz a győztes. Nem csoda, ha Las-Torres emiatt nem is jelent meg személyesen a díj átvételénél, hanem a Mac. egy másik tagját biztatta meg az átvétellel. A magyar uszók mellőzését legfeltűnőbben igazolja, hogy ott, ahol előre kiszámították az osztrákok és a németek győzelmét, szép és értékes díjakat tüztek ki. A zsűri ismert pártoskodása így a legjobb magyar uszókat is visszatartotta.

Az uszóverseny eredményei a következők: H á t u s z á s 100 m.: I. Kellner Ferenc. Amat. S. K. II. Bunner Miksa A. S. V. Breslau. III. Freund Leo Ausztria. 300 m-es gyorsuszás bajnokok ki Zárva: I. Erich Ottó „Freisen” Berlin. II. Fischer Róbert Wiener Athletik sport klub. Junior melluszás 100 m. I. Vrbancich György Amat. II. Simon Erich, III. Mattersdorfer Ernő Fiumei sport klub. Adria bajnokság 100 m.: férfiaknak I. Ramme Walter Berliner S. K. II. Erich Ottó „Friesen” Berlin. Melluszás 400 m. I. Bathe Walter, Alter Schw. V. Breslau. II. Siengalevitz Zeno Amat. Müugrás: I. Boehme Hans. II. Lord G. mindketten Amateur Schw. K. Adria bajnokság 100 m. hölgyeknek: I. Zahourek Berta Danubia Bécs. II. Wallner Fanny Danub. III. Tocigl Elda Fiumei Sport Club. Gyorsuszás 50 m. I. Ramme Walter Berl. S. K. II. Binner Walter A. Sch. V. Breslau. III. Berzey István. M. A. C. Mellstaféta 3×50 m. I. Breslau, II. Amateur Bécs. Hölgyek müugrása: I. Thum Hermine Danubia, II. Zack Beate Grazer Athl. Sportklub. Gyermekuszás 50 m. I. Brezelmayer M. A. C. II. Sperber Hugó F. S. K. III. Nánássy F. S. K. Staféta 4×50 m. I. W. A. S. K. II. Fiumei Sport Klub (Gück, Adorján J., Mattersdorfer Ernő, Dinezer Ottó). Junior uszás 300 m. I. Buchmeiser R. A. Sch. K. II. Sperber Hugó F. S. K. Hölgy uszás 50 m. I. Zahourek Berta Danubia, II. Wallner Fanny Danubia, Ausztria sós vízi bajnoksága 1000 m. I. Las Torres Béla M. A. K. II. Schuch Ferenc W. A. Sch. K. Las Torres egy teljes hosszal előzte meg Schuchot. Ol-

dalus zás 50. m. I. Bruchfelder Hermann A. S. K. II. Dinczer Ottó. Sprint staféta 3x50 m. I. Magyar A. K. II. W. A. S. K. Utána vízpoló következett. A Stefánia szálló nagytermében bankettet adtak a versenyzők tiszteletére este fél 11-kor pedig kiosztották a díjakat.

— **A pénzügyi biztosi szaktanfolyam.** A pénzügyminiszter a pénzügyi biztosi szaktanfolyamra vonatkozó szabályzatot módosította. A szaktanfolyamra jelentkező szemlések a felvétel iránt október hó 15. napjáig kötelesek kérvényeiket szolgálati úton az illetékes pénzügyigazgatóságnál benyújtani. A pénzügyigazgatóságok a kérvényeket november hó 15. napjáig terjesztik fel a pénzügyminiszterhez. A szaktanfolyamot Budapesten a pénzügyminisztérium VI. főosztályu vezetőjének felügyelete alatt február hó 1. napjától június hó végéig tartják meg. A zágrábi szaktanfolyamra nézve az eddigi szabályzat marad érvényben.

— **Rosszul sikerült „velencei ünnepély”.** Szombaton este nagy víziünnepély volt Abbaziában, a mely gyatrasága miatt sokáig emlékezetében fog maradni a résztvevőknek. A „Vergnügungskomitee”-nak nevezett konfuzió-bizottság ismét remekelt. A rendezés minden kritikán aluli volt, a hirdett hat hajó és 150 esónak helyett csak három hajó és 25 esónak indult, jegyet pedig ezrével adtak ki, úgy, hogy a közönség nagy része lemaradt a hajókról, vagy hering módjára tette meg az utat. Sok rosszul fordult elő a jelenvolt mentők 9 esetben nyújtottak segítségét. A közönség emiatt a 3. számú hajón még az „ünnepély” tartama alatt fenyegetve követelte a hajó kapitányától, hogy forduljon vissza Abbaziába, amit az kénytelen volt megtenni. A többi hajón se kérték tovább a mulatságból, úgy hogy a régi hajónak a műsoron hirdett elégetésekor már az egész, fejenként 2 kor. 50 fillérel megkoppasztott közönség otthon volt ismét Abbaziában.

— **A boszniai magyarság szervezkedése.** A Sarajevói Magyar Egyesület a napok

A többi Oceánok hajóvonalain közlekedő gőzösk gyorsasága mindig sokkal csekélyebb volt, mint az Európa—Newyork közötti vonalgőzöské, de azért ezen a téren is szédületes volt az utolsó husz év haladása. A múlt század nyolevanas éveiben, mikor már gyorsgőzöskök száguldottak az Atlanti-Oceánon, a chinai vonalakon 12, az ausztráliai járatokon 11, a délamerikai és délafrikai vonalakon 12 és a legfrequentáltabb indiai vonalon csak 13 tengeri mértföldes hajók közlekedtek. Ma már közepgyorsaságú hajók közlekednek ezeken a vonalakon is, így pl. Indiába, Chinába és Ausztráliába közlekedő Peninsular & Oriental S. S. Cy., a Norddeutsche Lloyd és az Orient S. S. Cy. gőzösei 17—20 mértföldet futnak. A délafrikai vonalon az Union-Castle Line személyszállítói már 20., a Délamerikába közlekedő Hamburg-Südamerikanische Dampfschiffahrts-Gesellschaft, a Pacific S. S. Cy., a Royal Mail, a Navigazione Generale, a Velace gőzösei már 17—18 mértföldesek, sőt a napokban ezeken a vizeken meg fog jelenni már az első 21—22 mértföldes gőzös is.

A távoli Keleten az amerikai Nyugatal ma már az Occidental & Oriental, a Toyo Kisen Kaisha, a Pacific S. S. Cy. és az Empire Line 17—20, Japánt és Chinát Ausztráliával pedig 18—19 mértföldes hajóvonalak kötik össze.

Amerre csak megyünk, mindenütt felgyorsgőzösi típusokat találunk már, úgy,

ban átalakult a „Bosznia-Hercegovinai Magyar Egyesület” címet vette fel, nyilván azzal a céllal, hogy minél hathatósabban szolgálhassa az annektált tartományokban élő honfitársaink kulturális érdekeit. Ma az annektált tartományok területén hozzávetőleges számmal közel huszezer magyar él, akik eddig kulturális szervek híján nem kapcsolódhattak be az anyaország kulturális érdekkörébe. Iskoláik nem lévén, anyanyelvüket sem ápolhatták. Az újonnan átalakult magyar egyesület bizonyára arra is fog törekedni, hogy ott, ahol a magyarok tömegesebben élnek, magyar iskolát létesíthessenek. Ilyen tekintetben nagy nemzeti hivatás vár az új köntösben megjelenő egyesületre, amely különben eddig is hivatása magaslatán állott.

— **Magyar tanítók üdülőháza Abbaziában.** A magyarországi tanítók szanatórium egyesülete Abbaziában üdülőházat akar építtetni tagjai számára. Az egyesület vezetősége most keres alkalmas területet, ahol az üdülőházat praktikusán és szépen kevés költséggel felépíthetné.

— **Ujabb kaposvári szini idény.** Polgár Károly szinigazgató, aki az idén első ízben játszott nyáron társulatával Pozsonyban, most két havi távollét után néhány hétre újból bevonul a kaposvári szinkörbe. A társulat, mely a szeptember elsejei szerződésváltások miatt részben újjá van szervezve, e hó 31-én kezdi meg előadásait Kaposváron. Polgár Károly szinigazgató ez őszi sziniszazonra egy kitűnően összeállított műsort hoz. Az öthetes idény alatt szinrekerül a Csékszanatórium, Bál az udvarnál, Abraham a menyországban, Az asszonyfaló, A kis barátnő, A limonádés ezredes, A mexikói leány, Gésák, Koldusdiák, Boccaccio, A pillangós kisasszony, Tosca, Romeo és Julia Csókpirulák, A golya stb. más bohózat.

— **Magyar Keleti Tengerhajózási R. Társaság.** A magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság hajói közül „Attila” gő-

hogy ma bizony a tengereken általában már majdnem olyan gyorsan lehet utazni, mint a mi híres vonatainkon. Magyarország t. i. a 20 kilométeres vegyes-, a 30 kilométeres személy- és a 40—50 kilométeres gyorsvonatok hazája.

A budapest—fiumei 615 wkm-es vonal átfutására 13 óra, a budapest—predeáli 671 km-en vonalra pedig 18 óra kell a gyorsvonatnak, mi 47.3 és 42.3 km-nek felel meg óránként. Ezzel szemben a Mauretania a southampton—newyorki utat 48.18 km. órai gyorsasággal teszi meg, mely fenoális eredmény a mi vonataink teljesítésével szemben.

Meg kell még itten emlékeznem, hogy ma már még a Mauretaniánál is vannak gyorsabb hajók, de ezek hadilobogó alatt járnak. Így pl. a németek legújabb 23.000 tonnás Moltke típusú cirkálói már 30 tengeri mértföldet, az angolok Queen Mary 30 ezer tonnás cirkálója pedig 28 tengeri mértföldet futnak óránként. Még nagyobb a már majdnem 1000 tonnás torpedó naszádok gyorsasága, melyek közül a legtöbb 30—36 egy néhány pedig 40, sőt egy a közelmúltban elkészült 41.5 tengeri mértföldet tesz meg óránként, ami pedig 76.9 kilométernek felel meg.

Mindezek oly gyorsaságok, melyenkről a hetvenes és nyolevanas évek tengerészei még csak nem is álmodtak.

B. Gy. t. k.

zós utban van Ausztráliából Fiume és Triest felé. „Angusztia Főhercegnő” gőzös Mariupolban rakodik Rotterdam részére. „Erdély” gőzös Taganrogban rakodik Emden részére. „Gróf Tisza István” gőzös ausztráliai útján érintette Colombó kikötőjét. „Hieronymi” gőzös hamburgi útján érintette Gibraltár kikötőjét. „József Ágost Főherceg” gőzös a Dunában rakodik Alexandria részére. „Kelet” gőzös Galatz és Konstantinápoly között teljesít szolgálatot Sulina, Konstanza, Várna és Burgas kikötők érintésével. „Kossuth” gőzös ausztráliai útján érintette Suez kikötőjét. „Orsova” gőzös Anconában rakodik ki. „Turul” gőzös antwerpeni útján érintette Konstantinápoly kikötőjét.

— **Idegenek nem válhatnak Magyarországon.** Az olasz mánások eddig, ha válni akartak feleségüktől, kénytelenek voltak előbb megszerezni a magyar állampolgárságot s itt azután a hazai törvények szerint játszva bontották fel házasságukat. Különösen sok ilyen válópör volt a fiumei bíróságnak. A Kuria most egy ilyen ügyben döntésvizsámba menő határozatot hozott. San-

TŐZSDE.

	Aug. 24 zárlat	Mai árt. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	850.50	852.
Osztrák hitelrészvény	645.50	647.
4%-os koronajáradék	87.05	87.10
Osztr.-magy. államvasut	711.50	713.—
Jelzálogbank	460.—	483.—
Leszámitolóbank	547.50	550.—
Hazai Bank	300.25	303.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	658.—	659.—
Rimamurányi	781.—	784.—
Salgótarjáni	795.—	804.—
Közuti Vasut	767.—	770.—
Városi Villamos	405.50	408.—
Adria	564.—	566.—
Déli Vasut	104.—	—
Magyar Cukoripar	3030.—	—
Rizsgyár	3950.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza októberre	11.54	11.52
Buza áprilra	11.94	11.92
Rozs októberre	9.69	9.66
Tengeri szeptemberre	9.30	9.30
Tengeri májusra	7.73	7.65
Zab októberre	10.15	10.21
Zab áprilra	10.35	10.42
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	645.75	646.25
Magyar hitelrészvény	851.50	851.50
Osztrák magyar államvasut	711.75	711.50
Déli Vasut	104.50	105.50
Alpesi	1042.—	1041.50
Skoda	765.—	771.50
Osztr. koronajár.	87.25	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi kétszék átlagár.
Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	640.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—
Fiumei Néptank	114.—
Litorale Bank és Takarékszövetk.	228.—
I. Horvát Takarékpénztár	575.—
„Indeficienter” tengerhajóz. társ.	90.—
Magyar-Horvát Gőzhajózárs.	1350.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózárs. társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t.	2300.—
Magyar Olajgyár	213.—
Austro-Americana	308.—
Navigazione Libera Triest	695.—
Osztrák Lloyd	587.—
Stabilimento Tecnico	10.100.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	484.—
I. Trieszti Rizsgyár	965.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	437.—
Spalato Portland Cement	480.—
Assicurazioni Generali Nap.	985.—
Riunione Adriatica	4190.—

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Fiume és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontot gyomort
2—3 óra alatt telje-
sen rendbehozza.

Kis üveg 40 fillér.
Nagy veg 60 fillér.

ta Mária báró Chiaranda Károly Mihály Miklós dúsgazdag palermói arisztokrata porében döntött a legfelsőbb bíróság. A báró néhány év előtt Palermóban házasságra lépett Jacona Mária Johanna della Motta Camostra markézával. A házasság nem volt boldog és a házaspár rövid együttélés után széjjelválta. De Olaszországban a válás majdnem a lehetetlenséggel határos, mert katolikus felek egyáltalán nem válhatnak el egymástól. Báró Chiaranda a szokott sablonhoz folyamodott. Lemondott az olasz honosságáról és keresett egy embert, aki őt Magyarországon örökbe fogadja. Ráth Károly postafőtiszt személyében találta meg a báró az örökbe fogadót. Ily módon megszerezte a magyar honosságot és a honpolgári esküt le is tette. A budapesti polgári törvényszék a házasságot fölbontotta, de a tábla megsemmisítette az ítéletet. Az ügy felkerült a Kuriához. Időközben érdekes fordulat történt. Az igazságügyminiszterium ugyanis hivatalosan közölte a nágai egyezséget, amely az idegenben kötött házasságok felbontását, valamint az állampolgárságtól való elválásra vonatkozó törvényeket és a bíraskodás terén támadható összeütközéseket szabályozza. A Kuria — a már életbe lépett thágai egyezés alapján — a báró valókeresetét immár jogerősen elutasította.

— **Két fiatal betörő bűnlajstroma.** A napokban a Masioka divatárkereskedésében történt betöréssel kapcsolatban megírtuk, hogy a betörés tettesei gyanúnt elfogott Jurkovic Adolf és Millich János 15 éves iparostanoncok több helyen is fosztogattak. Így például ők követék el a „Scaramucich”-cipőüzletben, a „Sole” mozgófényképszínházban és a Prodam-féle technikai üzletben történt betöréseket. Most újabb bűnök kerültek ki a két rossz utra tévedt fiúról s valószínű, hogy a rendőrség egész lajstromot állíthat majd össze az általuk elkövetett betörésekről. Frizzoli kárpitós és Gang Oszkár lakatos mester jelentették be nemrég a rendőrségnek, hogy műhelyeikben betörők jártak. A rendőrség a Jurkovicnál tartott házkutatás közben megtalálta a két utóbbi betörés alkalmával elvitt tárgyakat. A rendőrség más lopott dolgokat is lefozlalt Jurkovicnál, de ezek eredetét eddig nem tudta megállapítani.

— **Munkássors.** A Danubius-hajógyárban szombaton délután ismét súlyos baleset történt. Horváth György 45 éves napszámos egy 10 méternyi magasságban levő állványon dolgozott s egyensúlyát veszítve, lezuhant. A gyár több munkása bevitte a szerencsétlent a telep mentőbarakkjába, hol első segélyben részesítették. A mentők Horvátot aki súlyos sérülései ellenére sem vesztette el eszméletét, bevitték a kórházba. Horvát kopocsontrepedést, agyrázkodást és valószínűleg belső sérüléseket is szenvedett. A rendőrség megállapította, hogy Horvát saját vigyázatlansága folytán zuhant le, mert nagyon áthajolt az állvány korlátján.

— **Elegáns tolvaj.** Tegnapelőtt este a rendőrség letartóztatta Garizzo József velencei illetőségű egyént, aki veszedelmes zsebtolvajnak bizonyult. Garizzo elegáns ruhában sétált a Corson, de az egyik titkosrendőrnek feltűnt gyanus viselkedése és letartóztatta. A rendőrség információt kért felőle több város rendőrségétől.

Távirat — Telefon.

Jankovich Béla beszámolója.

BUDAPEST aug. 26. Jankovich Béla, a képviselőház alelnöke vasárnap délután Ipolyságon beszámolót tartott, melyben a választójognál az értelmi census fentartását mondta fontosnak és elítélte a pluralitást. Kifejtette, hogy Tisza Istvánt nem vezeték személyes szempontok s ha megvalósítva látja programját, szívesen visszavonul. Kérdés azonban, hogy a munkapárt elfogadja-e ezt a meghátrálást.

Ellenzéki gyűlés Galántán.

GALANTA aug. 26. Eszterházy Mihály gróf, galántai képviselő tegnap népgyűlést hívott egybe Galántára, melyen Károlyi

lyi Mihály gróf, Batthyány Tivadar és Sági Gyula is megjelent.

Károlyi Mihály gróf harcias beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy addig nem lesz béke, míg Tisza István és Lukács László nem távoznak helyükről.

Prodam Guido szerencsétlenül járt.

NAGYBANYA aug. 26. Prodam Guido a fiumei származású aviatikus tegnap látványos repülést akart végezni Nagybanán. 30 méter magasságban a szél félrebillentette a repülőgépet, amely lezuhant és összetört. Prodam két helyen eltörte jobb lábát s a fejét is bezúzta. Az orvosok szerint állapota javulófélben van.

Vilmos császár beteg.

BERLIN aug. 26. A Wolff ügynökség jelentése szerint Vilmos császár a napokban Wilhelmshöheben erősen meghűlt és heves izomreumában szenved. A császár összes uti terveit lemondották.

Az eltűnt pénzestáska.

BUDAPEST aug. 26. A napokban a Dreher sörgyár megbizta tisztviselőjét Drechsler Aladárt, 8500 korona inkasszállásával. Drechsler beszédte a pénzt, de később azzal állított be a rendőrségre, hogy a pénzestáska a villamos kocsin eltűnt mellőle. Az eset mindjárt gyanus volt a rendőrség előtt. Tegnap a Vámház egyik irodaszolgája tisztítás közben megtalálta az üres táskát. A rendőrség Drechslernek a Halom u. 9. sz. alatti lakásán házkutatást tartott s az egyik szekrényfiókban 8200 koronát talált meg. Drechsler arra a kérdésre, hogy a többi 300 koronát hová tette, elmondta, hogy a lövészgyárban játszotta el.

Villamos elgázolás.

BUDAPEST aug. 26. A Ferenc József-téren a rendőrfőkapitányság épülete előtt tegnap délután a városi villamos kocsi elgázolta Radványi József posztókereskedőt akit súlyos sérüléseivel a Pajor-szanaszatóriumba vittek. A közismert és népszerű kereskedő balesete nagy részvétet kelt.

Üngyilkos mérnök.

BUDAPEST aug. 26. Szabó László 51 éves nyugalmazott m. mérnök tegnap délután Verbőczy utcai harmadik emeleti lakásának ablakából leugrott és halálos sérüléseket szenvedett. Beszállították az irgalmas kórházába. Tettét pillanatnyi elmezavarban követte el.

Rossz nap a Rákoson.

BUDAPEST, aug. 26. A rákosi pályán tegnap két súlyos aeroplánbaleset történt. Takács Sándor és Novák Ernő aviatikusok tegnap akarták letenni a pilótavizsgát. Takács repülés közben a magassági kormány

törése miatt lezuhant, mire Novák látva társa lezuhanását, szintén le akart gyorsan szállni. Aeroplánját elkapta a szél és levetette a földre. Mindkét gép összetört s az aviatikusok is könnyen megsebesültek.

Rendelés közben szélütött orvos.

BUDAPEST, aug. 26. Schulhof Jakab dr. közismert fővárosi orvos tegnap a Dembinszky-utca 47 szám alatt egyik betegét meglátogatta. Vizsgálás közben a doktort szélütés érte. A mentők eszméletlen állapotban vitték el lakására.

Megzavart nemzeti ünnepély.

BÉCS, aug. 26. A cseh lakosság tegnap nemzeti ünnepélyt akart rendezni Bécsben, a német nemzetiek azonban mindenáron megakadályozni igyekeztek az ünnepélyt. A lovasrendőrség attakot intézett és szétszórta a tüntetőket.

A törökök szerbeket mészárolnak.

BEGRÁD, aug. 26. A határról érkezett hivatalos jelentések szerint Hjelica és Bjeopolje határmenti török községekben a törökök sok szerbet lemészároltak. A szerb családok átmenekülnek Szerbiába. Popovics kaimakánt is megölték. A lapok szigorú megtorlást követelnek.

Hotel „Vinodol“

CIRKVENICA

Étterem - Kávéház - Penzió

SALA!

Most már hazajöhetsz.
Minden meg van bocsátva!

Sürgöny!

Régi uj és törött

műfogsorokat

nagy szükséglet folytán a legjobb árral vásárlók kizárólag kedd 27 és szerda 2-án egész napon át Hungária szálló I. em. ajtó

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak mélyen meghatva a felejthetetlen családfőnk

Denk Árpád

magy. királyi révkapitány

elhűnyta alkalmából tanusított sokoldalú részvétől, szívünk legmélyéből eredő hálás köszönetet mondunk a m. kir. tengerészeti hatóság és a fiumei m. kir. rév hivatal tisztviselői karának barátainknak és ismerőseinknek, akik drága halottunk végtiszteségén megjelentek, vagy koszoruk küldésével és egyéb uton adtak részvétüknek kifejezést.

FIUME, 1912. évi augusztus hó 26-án.

A gyászoló család.

Török—montenegrói harcok.

SZALONIKI aug. 25. Akováról jelentették, hogy az erzanaici, pesterai és zava-nici török határőrség és a montenegrói lakosság között tegnap egész napon át kisebb-nagyobb összeütközések voltak.

Tűz egy színházban.

CHARLOTTENBURG aug. 25. A Theater des Westen-színházban tegnap déle-ben tűz ütött ki, amely a színpadot s az ülő-helyek egy részét elpusztította. Emberélet-ben nem esett kár.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hetenként háromszor
uj, fényes műsor!

Dr. DALMA

FOGORVOS, Via del Municipio

visszatért és ismét megkezdte működését.

Jó házból való osztrák urileány Fiuméba,
Triesztbe vagy környékére

társalkodónőnek

vagy jobb családbeli gyermekekhez elmenne nem annyira a fizetésre, mint jó bánásmód-ra fektet súlyt. Szíves levelek „H. V.“ jel-
gével a kiadóhivatalba kéretnek.

Áruminták kiállítása.

A magyar szent korona országainak gyárt-mányai. Fiumében, Zichy-rakpart 1 sz. tár.
1912. szept. 1—10-ig. Nyitva délelőtt 8—12-
i g; délután 3—7-ig. Belépődíj nincs.

Szépen butorozott utcai szoba szeptember
elsejére kiadó. Via Negoziante 3. II.

Intelligens fiatalember
ki **legalább négy közép-
iskolai osztályt** végzett **fi-
zetéses gyakornoknak**
helybeli irodában felvétetik.
Cím a kiadóhivatalban.

Restaurant Pilsen

VELENCE.

Elsőrangú étterem kerthelyiséggel a Szent Márk-tér köz-
vetlen közvetlen közelében. Német és francia konyha. Né-
met étlapok. Valódi pilseni és müncheni sör.

ADELSBERG

a világhírű barlangváros legelőkelőbb
szállója

Grand Hotel Adelsbergerhof

Penzió, étterem, kávéház, autogarage.
OLCSÓ ÁRAK.

A szálló hatalmas park közepén fekszik.
Üdülőknek igen alkalmas hely.

BUCCARI egyetlen modern szállója**„JADRAN“ szálló**

Kitünő étterem s kávéházzal. — Magyar

konyha. — Legjobban ajánlható.

Tulajd. Homolka Károly.

„Varázsfuvola“.
Bárki egy óra alatt meg-
tanulhat rajta játszani.

A „Varázsfuvola“
rendkívül kellemes, 20
acél trombitahanggal
és 4 erős bőgővel van
ellátva. Diszes kivitel-
ben, kottafüzetrel, da-
lokkal, tokkal, ajándék-
kal együtt csak 4 ko-
rona.

Csakis Wagner
„Hangszer-Király“
országszerte elismert
legolcsóbb hangszeráruházában kapható. Budapest,
József-körút 15. - Gyorsjavító műhely. — Kérjen
fenyk épes hangszerárjegyzéket.

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás,
lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 líráért. —

Hungaria Pensio

LUSSINGRANDE.

Elégáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalon
kert. 2 terrasz. Villanyvilágítás.

**Teljes penzió: lakás háromszori
étkezéssel napi 7.— korona.**

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.
Pichelmayer Lajos tulajdonos.

VEGLIA**Hotel „QUARNERO“**

Közvetlen a tengerparton, a kikötőnél.
Tengerre nyíló szobák, teljesen ujonnan
berendezve. Caffè-Restaurant. Penzió.
Nagyon olcsó árak.

Gyakornok

német nyelvismérettel kerestetik. Postafiók 20.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák“ szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minkét szállóban kitünő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

**Ékszer-arany-ezüst és
china-ezüst-árak**

dús választékban szigorú szolid kiszol-
gálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégénél.

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

CIRKVENICA**Szálloda HORVÁTH Étterem**

Penzió

Magyar ház, magyar konyha, magyar
borok. — Olcsó árak.

**Tengeri fürdő Lusipiccolo Cigale
Strand-Hotel és penzió Bellevue
- Cigale -**

Minden kényelmet biztosító első-
rangú családi otthon. Magyar ház.
Prospectus.

„Buffet Bellevue“

Viale Deák (a kapucinusok új
házában)

Hideg és meleg ételek, bel-és
külföldi, valamint saját termésű
borok. Kőbányai polgári sör
mindig frissen.

Szíves pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNÉ.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám,

Telefonszám 482.

Kitünő konyha. — Kőbányai polgári sör. — Elegáns vendégszo-
bák, tengeri kilátással. — Jól elkészített tengeri halak.

Tulajdonos

Tranquillo de Negri.

LUSSINGRANDE egyelet magyar háza

Café - Restaurant Szalay
Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Münchener Hofbräu.

LUSSINPICCOLO

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Café-restaurant a házban saját kezelésben.

Kávé és Tejmérés

Fiume, a Kapucinus templon épületében. - Friss tej és tejtermékek, kívánatra házhoz is szállítanak.

Kávé. Csokoládé. Tea.

Magyar, német és olasz lapok. **Olcsó árak!**

Számos pártfogást kér **Ljubich Jozefin** tulajdonosnő.

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és tehergyorsáru forgalom, Görögország, Spanyolország. Észak és Dél-Amerika felé.

9 nap alatt Európából (Gibraltár) Délamerikába,

külön utazás a

„Kaiser Franz Josef I.”

kettős csavaru óceánjárón.

Indulás Triesztből 1912 szeptember 22-én, Raguzába, Nápolyba, a Kanári-szigetekre, (Teneriffa) való hat napos kékutazással,

október 6-án Rio de Janeiroba

„ 7-én Santosba

„ 10-én Buenos Aeyrosba

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Trieszt, Via Molin Piccolo 2, (Táviratcím: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főigénykösznéknél Bécs I., Neuthorgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36 és a társaság más ügykösznéknél.

33 óceánjáró

KINCSETÉR

Tordy-féle Hollandi 3 király tea mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélméködést szabályozó, nemkülönb a legmakacsabb gyomorban is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri hasnálatra) gyógyfárban 50 fill.

Minden gyógytárban kapható.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatása.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep **ABBZIA** Friedrichshof.

Kitüntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasalás elfogadtatik.

Guczul András, Abbazia.

Ára 30 K.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha **Eclipse** dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen át dagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via del Fosso 9. szám.

Cantridai fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Viilanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehérneművel 40 fillér.

Olcsó fürdőberletjegyek.

ABBZIA

Hotel, Penzió és Caffé-Restaurant

„TRAUBE“

Árnyas kert. Kényelmes fedett helyiségek. A fürdőhely legolcsóbb étterme. Magyarok találkozó helye.

- CIRKVENICA -

Caffé Central

Cirkvenica egyetlen kávéháza és cukrászdája a tengerparton. Bel- és külföldi hírlapok.

JÁTÉKSZOBÁK - BILLIÁRD.

Uj bőrkereskedés

Vlašić Pavao

Fiume, Via Galileo Galilei 2. sz.

Bőrneműek és cipészkelekek raktára. Cipő felsőrész készítés.

Jutányos árak. Szolid kiszolgálás.

Hartweg Testv.

Fiume, via Acquedotto 11. sz.

Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

Wetzler Testvérek azóta **Gondrand Testvérek,** Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Triesztből Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart lapkiadó vállalat”

A „Commercio“ kávéház

Plazza del Commercio 4

Fényesen berendezve.

Kitűnő kávéházi italok -- Éjjel nyitva.

Számos létoztatást kér

Marceitta Spirid. kávé.

Nyomatott a „Polinnia” nyomdában Fiume.